

Zpráva o výsledcích dotazníkového šetření *Škola a já*

Základní dotazníky pro základní a střední školy

Základní škola, Hornická 4387, Chomutov

školní rok 2023/2024

(zpracoval Kalibro Projekt, s.r.o.)

1. Úvod

Kalibro je projekt, určený především **základním a středním školám**, který v České republice probíhá již od roku 1995. Hlavním cílem projektu je pomáhat školám získávat podklady pro sebehodnocení a poskytovat tak ředitelům a učitelům **užitečnou zpětnou vazbu k jejich práci**. Projekt Kalibro primárně není výzkumem, ale službou školám.

V rámci projektu Kalibro probíhá **testování** jednotlivých ročníků na školách v různých předmětech (Český jazyk, Matematika, Humanitní základ/Prvouka, Přírodovědný základ, Anglický jazyk, Ekonomické dovednosti). Zaměření testových úloh je v souladu s moderními cíli základního vzdělávání a odpovídá například pojetí prestižního mezinárodního srovnání PISA.

Od roku 2004 je součástí projektu rovněž cyklus **dotazníkových šetření** věnovaných tomu, jak školu vnímají žáci, jejich rodiče, učitelé, asistenti, nepedagogičtí pracovníci a vedení. Dotazníkové šetření se zaměřuje na všechny oblasti a aspekty života školy, jako je komunikace, vztahy ve škole, spolupráce, způsob výuky a hodnocení, prostředí a vybavení školy atd.

Testování i dotazníková šetření probíhají **každoročně** a jsou zaměřována postupně a opakovaně na jednotlivé úrovně vzdělávací soustavy či populační ročníky. Každá škola se sama rozhoduje, kterých testování a šetření se zúčastní. Zúčastněné školy získávají souhrnné výsledky za třídy a školu, v případě testů pak rovněž detailní přehled o individuálních výsledcích žáků. Dále jim organizátor zasílá podrobné celkové výsledky (průměry za ČR, za různé kategorie žáků, škol apod.) včetně informace o rozložení souhrnných výsledků na pomyslném žebříčku, která ovšem zachovává anonymitu škol. Školy s nimi mohou srovnávat své výsledky podle vlastního uvážení a případně je veřejně prezentovat. Pokud ovšem ředitel školy hodlá využít výsledky školy jen pro vlastní potřebu, nikdo další se je nedozví. Organizátor projektu dává každé zúčastněné škole záruku, že její souhrnné výsledky ani individuální výsledky jejích žáků neposkytne třetím osobám.

Projekt KALIBRO je tak pro ředitele vhodnou příležitostí, jak získat reálná měřítka výsledků vzdělávání a úplný **přehled o obrazu školy v očích jejích žáků, rodičů a učitelů**. Obojí může využít jako jeden z podkladů při **pravidelném sebehodnocení školy**. Zájem o projekt KALIBRO a spokojenost s kvalitou získaných informací ukazují, že si to ředitelé škol jasně uvědomují. Projektu se již zúčastnilo přes **3 800 základních a středních škol** a počty testovaných žáků a dotazovaných osob v jednotlivých kolech jsou zárukou **vysoké vypovídací hodnoty** celkových (průměrných) výsledků.

Základní škola, Hornická 4387, Chomutov 430 03 (ZŠ Hornická) ve školním roce 2023/2024 využila evaluační nástroje Kalibro pro evaluaci klimatu školy **dotazníkové šetření „Škola a já“**.

Tento materiál vznikl na základě žádosti vedení školy s cílem shrnout základní výsledky školy v projektu Kalibro ve školním roce 2023/2024 a doporučit, na jaké oblasti se při jejich využití soustředit. **Podrobné zhodnocení** na úrovni jednotlivých ročníků a tříd má vedení školy k dispozici.

2. Základní dotazník pro žáky (1. – 5. ročník)

Výsledky dotazníku pro žáky prvního stupně ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry se nijak neliší oproti hodnotám celostátního průměru. Následující graf (níže) zobrazuje srovnání úspěšnosti školy a průměrné úspěšnosti v ČR za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, škola dosáhla mírně nižší úspěšnosti v oddílu Spokojenost. Oddíly Spolužáci ve třídě a Prostředí a organizace se svým výsledkem od celostátního průměru neliší. Oddíl Třídní učitel(ka) získal mírně vyšší úspěšnost.

V oddíle Spokojenost si zaslouží pozornost zejména otázky C (Změny v organizaci <<>>) a D (Pocit osamělosti <<>>), které získaly mírně nižší úspěšnost. Otázky A (Chodí do školy rád(a)?) a B (Nudná výuka <<>>) získaly průměrnou úspěšnost. Oddíl byl pozitivněji hodnocen žáky 2.A a 3.C a naopak negativněji žáky 2.A, 3.A a 3.B.

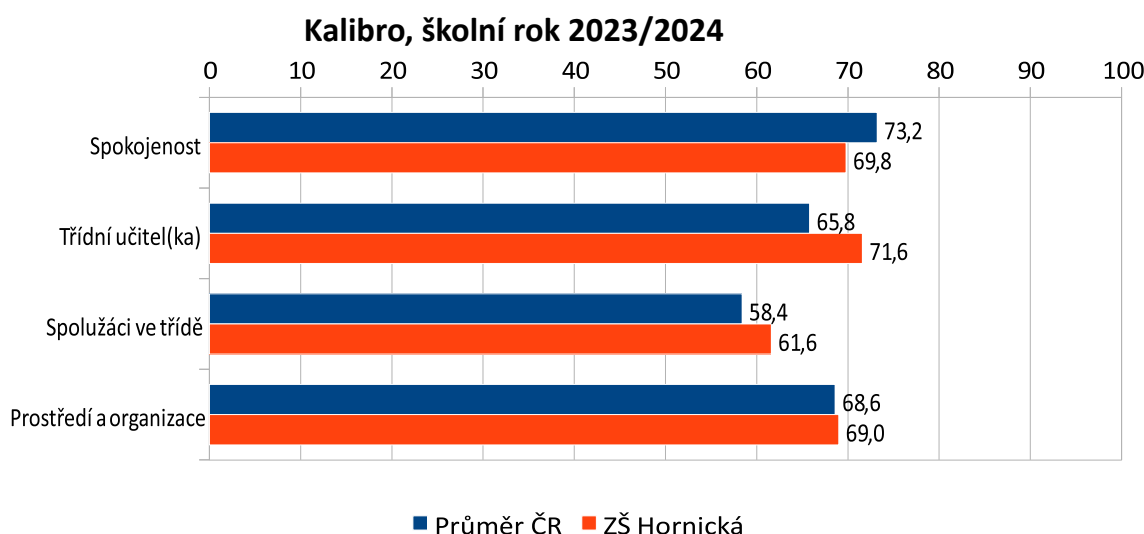
Oddíl Třídní učitel(ka) obsahuje otázky C (Objevování ve výuce), D (Radit se se sousedem) a E (Možnost volby), jež byly hodnoceny výrazně vyšší úspěšností. Otázka A (Bojí se učitelky <<>>) získala mírně nižší úspěšnost. Otázka F (Návod na zlepšení) byla hodnocena mírně vyšší úspěšností oproti průměru ČR. Otázka B (Spravedlivá učitelka) byla hodnocena v souladu s výsledky průměru ČR. Lepší hodnocení získal oddíl od žáků 2.C a 3.C a naopak hůře jej hodnotili žáci 3.A a 4.A.

V oddílu Spolužáci ve třídě byly hodnoceny všechny otázky úspěšností shodnou s celostátním průměrem. Výjimku tvoří otázka D (Zastání před žákem), která získala výrazně vyšší úspěšnost. Pozitivněji oddíl hodnotili žáci 2.B a 3.C a naopak negativněji žáci 2.A a 3.B.

Oddíl Prostředí a organizace získal výrazně nižší úspěšnost u otázky A (Chceš jiného souseda? <<>>). Otázky B (Změny v učebně <<>>) a C (Můžeš kdykoliv na záchod?) obdržely mírně vyšší úspěšnost. Zbývající otázky D (Školní jídelna) a E (Školní družina) dopadly shodně ve srovnání s celostátním průměrem. Lépe byl oddíl hodnocen žáky 3.C a naopak hůře jej vnímali žáci 2.C, 3.B a 5.A.

Součástí dotazníkového šetření byl i dotazník pro žáky původem z Ukrajiny, který byl hodnocen zvlášť. Z důvodu malého počtu respondentů, nejsou výsledky zvlášť porovnávány oproti průměru ČR.

Dotazníkové šetření Škola a já Základní dotazník pro žáky (1. až 5. ročník)

3. Základní dotazník pro žáky (6. – 13. ročník)

Výsledky dotazníku pro žáky druhého stupně ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry je **mírně nižší** oproti hodnotám celostátního průměru. Graf níže znázorňuje srovnání úspěšnosti školy a průměrné úspěšnosti v ČR za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma). Jak je z grafu patrné, škola dosáhla zcela průměrné úspěšnosti v oddílech Možnost ovlivnit výuku, Spolužáci ve třídě a Školní jídelna. V oddílech Spokojenost a Zpětná vazba a hodnocení získaly výrazně nižší úspěšnost. Oddíl Třídní učitelka (a) dosáhl mírně nižší úspěšnosti a oddíl Výuka ve škole dosáhl mírně vyšší úspěšnosti.

V oddíle Spokojenost získaly otázky C (Spokojenost s výukou) a D (Nudná výuka <<>>) úspěšnost výrazně nižší oproti průměru ČR. Otázka B (Svoboda projevu) obdržela mírně nižší úspěšnost. Horší hodnocení získal oddíl od žáků 8.B, 8.C, 9.A a 9.C, lepších výsledků dosáhl u žáků 6.A, 6.B, 6.C, 7.A.

V oddíle Výuka ve škole získaly mírně nižší úspěšnost a mají prostor pro zlepšení otázky A (Oživování výuky), B (Objevování ve výuce), F (Pravidelná příprava) a I (Důraz na konverzaci?). Otázky H (Pojmy nedávající smysl <<>>), J (Pozornost tématům ze života?) a E (Pomoc s předmětem) obdržely výrazně nižší úspěšnost. Otázka G (Zvědavost) obdržela výrazně vyšší úspěšnost. Ostatní otázky oddílu se od průměrné úspěšnosti ČR nijak významně neliší. Horší hodnocení získal oddíl od žáků 8.B, 8.C, 9.A a 9.C, lepších výsledků dosáhl u žáků 6.A, 6.B a 6.C.

V oddíle Možnost ovlivnit výuku získaly otázky B (Ovlivnění výuky), C (Zpětná vazba učitele) a F (Řídit práci ostatních) mírně nižší úspěšnost. Ostatní otázky oddílu se svými výsledky od průměru ČR neliší. Pozitivněji byl oddíl vnímán žáky 6.B a 7.A a naopak negativněji jej vnímali žáci 7.B.

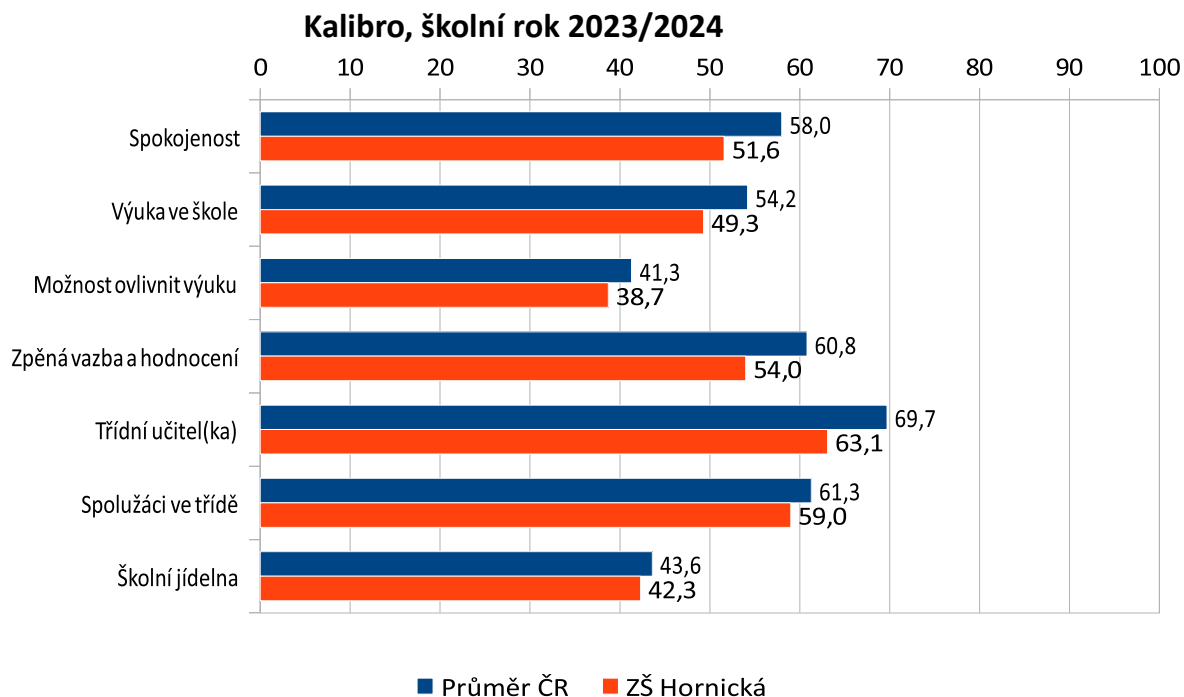
Oddíl Zpětná vazba a hodnocení získal mírně nižší úspěšnost u otázek C (Rada učitelů, jak lépe), E (Využití chyby), G (Koordinují termíny písemek?) a H (Málo času <<>>). Výrazně nižší úspěšnost dosáhl oddíl u otázek A (Spravedliví učitelé), B (Jasný cíl i hodnocení), D (Odbytí práce) a F (Přístup k dotazům). Ostatní otázky se od průměru ČR neliší. Oddíl získal lepší hodnocení od žáků 6.A, 6.B a 6.C a naopak horší výsledek dosáhl u žáků 7.C, 8.C a 8.B.

V oddílu Třídní učitel(k)a byly otázky A (Rada třídního, jak lépe), B (Metody třídního učitele), D (Probírání nové látky), F (Všímá si přístupu) a G (Spolurozhodování o třídě) hodnoceny výrazně nižší úspěšností. Otázka C (Známkuje spravedlivě) získala mírně nižší úspěšnost. Výsledky ostatních otázek jsou shodné s průměrem ČR. Lepší výsledek dosáhl oddíl u žáků 6.A, 6.C a 7.A a naopak horší hodnocení získal u žáků 7.C, 8.B, 9.A a 9.C.

Oddíl Spolužáci ve třídě obsahuje otázky A (Příjemný kolektiv) a E (Přístup k výuce <<>>) hodnocené nižší úspěšností. Zbývající otázky se svými výsledky neliší od průměru ČR. Lepšího výsledku dosáhl oddíl u žáků 6.A a 6.C a naopak horší hodnocení získal u třídy 9.A. V oddílu Školní jídelna byla Kvalita jídel (A) ohodnocena v souladu s průměrem ČR a Nabídka jídel (B) získala mírně nižší úspěšnost v porovnání s výsledky ČR. Oddíl získal lepší hodnocení od žáků 6.A, 6.B a 6.C a naopak horší hodnocení od žáků 7.B, 8.B, 8.C a 9.C. Součástí dotazníkového šetření byl i dotazník pro žáky původem z Ukrajiny, který byl hodnocen zvlášť. Z důvodu malého počtu respondentů, nejsou výsledky zvlášť porovnávány oproti průměru ČR.

Dotazníkové šetření Škola a já

Základní dotazník pro žáky (6. až 13. ročník)

4. Základní dotazník pro rodiče

Výsledky dotazníku pro rodiče ukazují, že celková spokojenost se sledovanými parametry je srovnatelná s výsledky celostátního průměru pro rodiče žáků z ČR, výsledky za rodiče dětí z UA jsou výrazně vyšší oproti průměru ČR. Graf níže znázorňuje srovnání úspěšnosti školy a průměrné úspěšnosti v ČR za jednotlivé oddíly dotazníku (oddíl obsahuje vždy několik otázek na dané téma).

Jak je z grafu patrné, škola dosáhla průměrné úspěšnosti ve všech sledovaných oddílech. Výsledky za kategorii rodiče žáků z UA mají ve všech oddílech výrazně vyšší úspěšnost oproti výsledkům celostátního průměru i v porovnání s výsledky s rodiči žáků z ČR. Jedinou výjimku tvoří oddíl Zpětná vazba a hodnocení, kde dosáhla u rodičů žáků z UA mírně vyšší úspěšnosti.

V oddíle Spokojenost si zaslouží pozornost otázka G (Ochota pomoci), jež získala úspěšnost mírně nižší oproti průměru ČR. Zbývající otázky získaly úspěšnost srovnatelnou s průměrem ČR. V dotazníku pro rodiče žáků z UA získaly všechny otázky výrazně vyšší úspěšnost v porovnání s průměrem ČR i v porovnání s výsledky za školu v kategorii za rodiče žáků z ČR. Oddíl získal lepší hodnocení od rodičů žáků 2.B, 2.C, 3.A, 3.B a 6.C a naopak horší výsledek dosáhl u rodičů žáků 7.A, 8.A, 8.B, 9.A a 9.C.

Oddíl Výuka ve škole obsahuje téměř všechny otázky ohodnocené úspěšností shodnou s průměrem ČR. Výjimku tvoří otázky H (Umělecká výchova) a K (Povrchněji v hl. předmětech <<>>), které získaly mírně nižší a naopak výrazně vyšší úspěšnost oproti průměru ČR. V dotazníku pro rodiče žáků z UA získaly všechny otázky výrazně vyšší úspěšnost v porovnání s průměrem ČR i v porovnání s výsledky za školu v kategorii za rodiče žáků z ČR. Oddíl byl hodnocen kladněji rodiči žáků 2.B, 2.C a 3.A, naopak negativněji jej vnímali rodiče žáků 7.A, 9.A a 9.C.

Oddíl Spokojenost s výukou předmětů se svými výsledky neliší od průměru ČR. Výjimku tvoří výsledek otázky B (Výuka matematiky), jež získala mírně nižší úspěšnost. V dotazníku pro rodiče žáků z UA získaly otázky A (Výuka českého jazyka) a F (Zbytečnosti přir. <<>>) mírně vyšší úspěšnost, otázka B (Výuka matematiky) získala průměrnou úspěšnost a zbývající otázky oddílu byly hodnoceny výrazně vyšší úspěšností. Oddíl získal horší výsledek u rodičů žáků 6.A, 7.A, 9.A a 9.C a naopak lepší výsledek u rodičů 3.A, 5.B a 3.B.

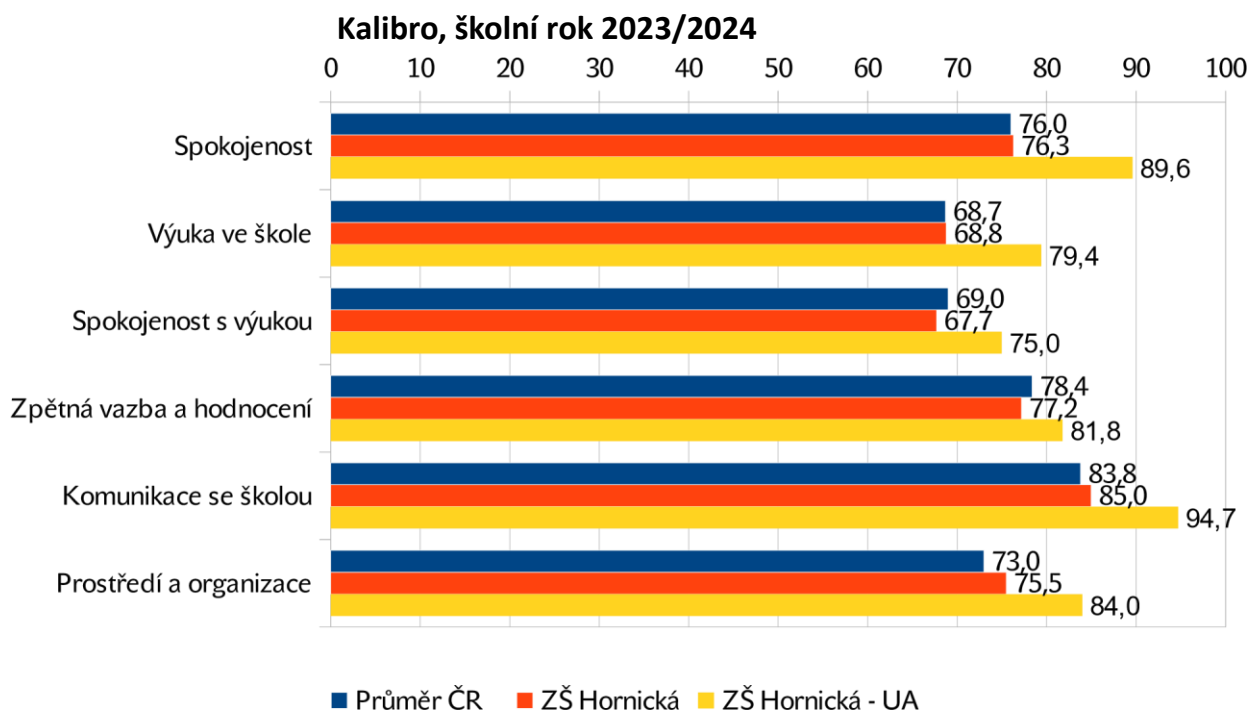
Oddíl Zpětná vazba a hodnocení žáků získal mírně nižší úspěšnost u otázky A (Individuální konzultace). Zbývající otázky oddílu byly hodnoceny v souladu s průměrem ČR. V dotazníku pro rodiče žáků z UA získala otázka A (Individuální konzultace) mírně nižší úspěšnost. Otázky C (Radí jim individuálně?) a D (Zná kritéria hodnocení?) byly hodnoceny vyšší úspěšností oproti průměru ČR, otázka C výrazně vyšší a otázka D mírně vyšší úspěšností. Oddíl získal lepší hodnocení od rodičů žáků 2.B, 2.C, 3.A a 8.B a naopak horší výsledek dosáhl u rodičů žáků 9.A a 9.C.

V oddílu Komunikace se školou byla hodnocena otázka B (Informování o dění) mírně vyšší úspěšností v porovnání s průměrem ČR. Zbývající otázky oddílu se neliší od průměru ČR. V dotazníku pro rodiče žáků z UA získaly všechny otázky výrazně vyšší úspěšnost oproti průměru ČR i oproti výsledkům dotazníků za kategorii rodičů žáků z ČR. Oddíl byl pozitivněji vnímán rodiči žáků 2.B, 2.C, 3.A, 3.C a 5.B a naopak negativněji jej vnímali rodiče žáků 6.B, 8.A, 8.B a 9.C.

Oddíl Prostředí a organizace získal u otázek C (Využití učebních pomůcek), D (Kvalita jídel), F (Nabídka doplňkových aktivit) a G (Školní družina) mírně vyšší úspěšnost oproti průměru ČR. Ostatní otázky svým průměrem odpovídají výsledkům ČR. V dotazníku pro rodiče žáků z UA získaly všechny otázky výrazně vyšší úspěšnost oproti průměru ČR i oproti výsledkům dotazníků za kategorii rodičů žáků ČR. Výjimku tvoří výsledek otázky G (Školní družina), jež

získal mírně nižší úspěšnost. Lepší výsledek získal oddíl u rodičů žáků 2.C, 3.A a 3.C a naopak hůře jej hodnotili rodiče žáků 5.B, 9.A a 9.C.

Dotazníkové šetření Škola a já Základní dotazník pro rodiče

5. Závěr

Účast ZŠ Hornická v dotazníkovém šetření „Škola a já“ svědčí o tom, že vedení této školy si uvědomuje důležitost zpětné vazby pro zdravé fungování školy a její pozitivní rozvoj v souladu s očekáváními a přáními všech zúčastněných stran.

Pozitivním závěrem jsou jistě výsledky oddílů Třídní učitel(ka) a Spolužáci ve třídě u mladších žáků, které byly ve srovnání s ostatními školami hodnoceny nadprůměrně. Výsledky dotazníku pro starší žáky byly naopak hodnoceny spíše nižší úspěšností oproti průměru. Dotazník pro rodiče byl hodnocen v rámci celorepublikového průměru, v oddíle Prostředí a organizace byla úspěšnost dokonce mírně vyšší. Pozitivněji hodnotili jednotlivé oblasti i učitelé, asistenti a nepedagogičtí pracovníci.

Naše dlouholeté zkušenosti ukazují, že samotné zjištění určitých rozporů či nesouladů v nazírání na fungování školy mezi jednotlivými zúčastněnými zájmovými skupinami nepředstavuje žádnou „tragédii“. Naopak, může být v zásadě pozitivním i když v počátku třeba trochu bolestivým impulsem k potřebným změnám, které by si vývoj školy jako živého organismu postupně tak jako tak vynutil, ovšem často za mnohem vyšší cenu.

Věříme proto, že se vedení ZŠ Hornická ve spolupráci se zřizovatelem, rodiči, učiteli a dalšími partnery podaří zjištěné problémy pojmenovat, dobrat se jejich příčin a k všeobecné spokojenosti je vyřešit. K tomu jsme samozřejmě ochotni napomoci v rámci našich možností – ať už realizací podrobnějšího dotazníkového šetření zaměřeného speciálně na vztahy uvnitř školy i navenek, tak s podrobnější interpretací dat, která přinese.

zpracoval Kalibro Projekt, s.r.o.